12 Jan 1638

N:o 16.

3/2
1638

Högborne Furste och Herre, Herre högtärade Herre
Pfaltzgrefve vnder Rhen. Kort all vnderdånigst tienstskyldigst
och minn ödmiuke tienstwilligh tiläfventyrs hastone i dagh
Eders Excell: förmedst trohetligen in Ihr Riksk: Cantzl:
att hand Konungl. Maijtt. nedigste Konungl
och Herre högstädtligh anmodat och [illegible] vp Eders
för sin Dagligh vnderhåldning ibrige dienst vnderdånigh, hafwer
lämnat och tillsagt nögh några då och ringa Condentor
i Penningar vnderstundom till recompens, för min Dijne Eders
tienst såsom och för den Skuld, Eders Excell: ther till Tripsig i Pfalz
Den alle mine Herr Creditor plägandes tilbiudh haffwer:
Hafwer såsom dagh den störe Konungl. gunst och nådh
vnderstundom nedigst confirmation vnder at Stadfästa genom min
vnderdånigh anmodan procrastination min hafft igenom vnderstundom
Dagligh mareserande och ängstligh tradalier ödmygligen
förnummet at dagh [illegible] mihi inopinatâ morte sanctissimi
nostri Jesus, præcisam esse spem futuræ meæ salutis. Dem för
åfse till Eders Excellentiarum Primum à Rege, och min vnderste
Fabror min ödmiuke tienstwilligh och tillförsichtigh begiäran
att Ew. Excell: för den störe affection såsom E. E. min K. ma
vnderdånigst till min familiam vnderstundom dragit hafwer, wille vnderstundom
sampt the vnderstundom Konungl. Rijkens Rådz vnderdånigha
sampteliga antingen förbättra effectuera Konungl. Maijtts
nädigste Wille [illegible] giöra min at gått vnderstundom
såsom dagh min förhoppning vnderstundom efter E. Excell: min
K. Herre vnderstundom disposition förhoppa skall. Dagh sätter till
E. E. min K. M. B. samt [illegible] all min lyckh och tillförsicht
att Ew. Excell: min K. M. B. min förhoppning ähre beständigen
vnderstundom. Dieweilen dagh vnderstundom all sin stöste tienstgunst

Lyppä Den 2. Januarij Nähstkommandes Wandrahm liggandes Ahlfs Ostenskiöld,
Landt: Mysoken Hafver ingalunda Wedanskrifwas Hoffs Fanä Ko: Mayth:
Höglofligast ähnnemast nädigst och günstig tillskrifwelse. Hör
mig 7. Daler timpts Skill.

1. Wexarbändt.	— — —	3. #. Smör.
2. Flask.	— — — —	1. #. Flesk.
3. Dilta.	— — —	1½ # Smör.
4. Salstamp.	— — —	5. marckan Smör.
5. Lijk.	— — —	½ # Flesk.
6. Tackekäx.	— — —	5. marckan Smör.

Ingh Lönnädaer Herr Ko: Excell: mins Höchtärande Skadersbroder
Sin dett bästa till Dackes göra Kann ähr günstigt och önskeligh
Swaar, ståndt dy Sinn mins Handtpyä Höchstangelegen, och mitt Skall Herr
Stämm. K. Excellentz: Harmedh Wähl dry Allderhöchsta Ähr Dinell och
Lyckh befallandes. Datum ut supra.

Ko: Mayth: Ydmiuk Tienstskyldigh

Den Högädle Ädle Fäste Man Herr Jo
Delagardie Riksens till Forsby Fri
herre till Tofta Herre till Kol
Kilda och Rauna, Riddare Svenska
Örlig Råds, Marsk, Generale Feltherre
Den Konungz Kongzelige President samt Lag
man i Närke Landz Tagsagn. Min K.
Nådigh Herre, och Höchtährande Patron.

Detta tion skrillingis

24 Juli 1636

436

Högwälborne Herre, Herr Jacob de la Gardie Högtärade
de Kan: Monbroder, näst allvälmögd flitige hjärtälsken, såsom och
min redebogne tienstflitige tillbördelse, tacken ägs min Högtärade K. M:t
för alla högmyndige brefve välgerningar, och altijd bevijsade, frijkte
mig all ödmiuk, flijtigh och redebogen tienst att aftiena och förskyl-
la, ägs migs altijd will och flijt befijta om ehuru min tillbörlige förmå-
ga, den stund migs Guds hjelp vmunder vnder. Så lände
till min Högtärade K. M:t. min ödmiuke och tienstwillige hugnan
det denne min skrifvelse kunna hielpa hos min Högtärade K.
M:t. günstigen vthugna och mig tolamod öfwerlåta. Och
än till min Högtärade K. M:t. på det ödmiukligste och tienstwil-
ligste min bön och begäran, det min Högtärade K. M:t. sampteligen
med det Högloflige Riksråd sine medColliganters nådgunstige
resolution, tächtes migs det till förskilja, det ägs min vnderdå-
nen och K. M:ts wägna nådeligen till goda ödmiuta och
nyttige skiefwa kunna, förty nödsen mig det till drifvet, att ägs
sådane i all vnderdånigh ödmiukhet affecterat, wisserligen för-
modander vthan min postulata günstige Execution. Ytterligare
fogan ägs min Högtärade K. M:t. ödmiukeligen och tienstligen förminna
om den Crons gårds Borbo belägenhet i Wiärdet ägs med min
säte gårds Malewij, hwilken nu i 4. åhr vthan nogan åbor vanit
hafwer, det för trijds och flugnat skull, hafwer ägs K:t Crons gårds
bemälte det gröne Wald och Wslagen afsynnes till skifte, och all
den stund samme Gårds liggen mig väl tillfalla, så wore min
ödmiuke och tienstwillige begäran, det min Högtärade K. M:t. günste-
ligen täcktes mig förskilja, det ägs finge bijta mig till K:t Bor-
bo, för det mycken sin Lefwe gods som det vnne täcktes, som Min
Högtärade K. M:t. ehuggs gårdarnad Specification på det täcktes
hafwer att förmunna i den mehdander i all ödmiuk tillförsijt det
M:t. T. K. M:t. här ovpå sin tanke, och mig så widt förskilja,
att bijtes wunnen till fortgångs. Alldenstund ofta:bte Borbo
hafwer ingen åbor fått, som den hafwer wetat ned sätia sijn all bo,
cansert skiöre ofta Befallningz Mannen med Landzmannen vthi
Gårdet ofta vpbudit hafwer. Vidare min Högtärade K. M:t. till förgån-
lig promotion ägs ödmiukeligen och tienstwilligen för skiälla
och vndergifwen skall och bön. Den stund ägs lefwer. Och will sär
med nu och altijd hafwa Min Högtärade K. M:t. med sin kärak skaliga

Den ägs den nåd günstige och Nä-
dige resolution hafwer att förmunna i den mehdander i all ödmiuk tillförsijt det
M:t. T. K. M:t. här ovpå sin tanke, och mig så widt förskilja,
att bijtes wunnen till fortgångs. Alldenstund ofta:bte Borbo
hafwer ingen åbor fått, som den hafwer wetat ned sätia sijn all bo,
cansert skiöre ofta Befallningz Mannen med Landzmannen vthi
Gårdet ofta vpbudit hafwer. Vidare min Högtärade K. M:t. till förgån-
lig promotion ägs ödmiukeligen och tienstwilligen för skiälla
och vndergifwen skall och bön. Den stund ägs lefwer. Och will sär
med nu och altijd hafwa Min Högtärade K. M:t. med sin kärak skaliga

Gudskun och wälbörne lijfsarfwingar wedh Gudz
milde protection och nögd wahr min förtahn: K.M.:t:s
günstige affection ödmiuktligen och troo stligen befalat
af. Mederwijk den 24. July. 1636.

M. Dagstädius K. M:t:s.

Jnnest och trogtlijgste
allijd

Johannes Skytteanus.

Den: Kongl: Maij:t min allernådigste vthkorade drotningz och
Furstinnes fijrstendombe Mar, Grevinnedombe Riksh Regerande Råds,
Marsk, General Fält Herre, Herr Kammerlägr Riksz Råtz Praesident,
Lagmen Uthsyrer Uplands, Riddare, Herr Högwälborne Herre
Herr Jacob De La Gardie, Greffue till Läckö, Frijherre
till Pjolmen, Herre till Leijonsborg, Kolka, Rijgen etc.
Min Fijstägrade K. Mon Broder och Swåger
liger och

Fr Steijern

26. Febr. 1633

438

Wälbeborne Grefve Högtärade Patron och älskeliga Käre Fadersbroder. Med all Wälmögah lyckönskan och min gliestiga tienst altiitzta tilbudh: Käre inga L. Excell. hemmadh tienstligher Lö, ginnes att inga Lör nägra vardher sedan, L. Excell. medh M. Johanne Matthiæ tienstligen tillskrifwits hafer än nägra vandrare Gwalla Bank skrifft. Men allernädigste Herre sahlig Gross Mundh, lika Lör sin Saligha afsidande inga ginne vandra, hadhe Lör mig tienst sökan och Lör den Saken inga uppä mina saker medh leijsig lydnat hafftan, nädigst tillsagt hafwer. Och twifflar inga inte att samma mitt bref L. Excellen. än möchte tillhanda kommit. Men Lör så än ytterman till L. Excell. till den inga näst Mundh. all mig lätt och förtro ginne sakan: / mig gantzka ödmiuck af tienstligh begärandes att L. Excell. medh sampt de andra wälbörne Herrar Förbund Gadh mig hembinder willen befalhas lätha, ehuru, dett ito gantzka ringa äfr sam inga begärer och nästan säm inga dett Mundh derhoppi wa allerädmyligh nädigh tillsärielse behaff Gud Mugh. saligha Gräfs Mundh, fast stadigt. Gagh Lörsten mig till L. Excell. med de andra wälborne Herrar Förbund Gadh. att mig inga lätha blifwa ihukom. Och skall inga Lör sådan gunst och bewyssat medh all tacksam och ödmiuck tienst i alla mätta att igen förskylla, mig alletidt befliita äm. Hwarmedh inga L. Excell. samt L. Excell. älskeliga Barnaäl och lyckosaligha Mundh den allerna höchste, och mig L. Excell. nådigha gunst och affection troligen och tienstligen wille lagha befalandes. Datum Wolgast den 26. Februarij St. Vet. Anno 1633.

L. Excellen.

Dienstwilligh Burgrefwe Baron.
Käter Jesse L. L. samt Gud
älskeliga Barnaäl medh sig bl.
och Dyrtenligh tienst. A Dieu.

Troplighe och tienstwilligh
i lunge inga Lyster

[illegible] Hällan Stierna

1400
1141
859
700
159
60
99

Den Wälbörtige Herre Jacob
Delagardie Brukspatron till Tärnsjö Fröherre
till Rockhälla Bruk till Bolsta Hyttor och
Bönsta Hyttebruk, Riksens Råd och
Kongl. Maij:ts General Postmestare och Kongl
Majestätets Presidente, samt Regementz Chefen
öfwerstens Herr Adolph Modée"
Dette Tienstwilligen till förda Commando

Rockhälla.

Gyllenstierna
12. Maii
1630

440

Wij Den Konungzlige Hofrätz i Jönningköping ööfwer Götha
wälde nu samptlige när warande Assessores Desse Dess Wälbör:
Gresfwer och Skylz Marsk etc. Der Jacob Dela Gardie
nåds Bref alzmechtigs wenligen och tienstwilligen.
Och kunne wåre Wälbör:t Der Gresfwer jw jämpte wenligen
och tienstwilligen icke obemälet låta, Huru såsom Wälb: Gabriel
Turesson Månaskölds Vicepresident i Skunne Konungz Lijf
rätt Jaforer sigh för oss ödmiuckeligen klagat äfwer Jon Jonsson
rätt och wäldzgerningz rop Jan Landboe Håkon Larsson bo:
bandet innom sin sätegårds ägandz ägor och Råår äfwer
denne Jacobs man och Jungde Karl uthj Hallands Härad,
i det Jhr Jafwa för:t Landboe Håkon Larsson ifrån Hälte jord
den ägandz ägor Jan anbetade, Klagomåhl inn, emot Lags och ård
lige Privilegier mädh wåld tagit, och i Jandköpwer till dårk
öö slått fördt, Dårstandes uthj bo:t Håkon Larsson af sin Jordbonde
förbe:t Carl Christensson Månaskölds stoss: bonyan och löste för
thet drijp Jenom wijtne, och ty än äfwenlijgat wår, Såsom mera
Jan om laf inwtlagde Supplications Copia förnimmas kan, Suppli
cando begärandes uthj tiell wåre Wälbör:t Der Gresfwer tu
Promotorial Jenom mödhela wetha, Då ofwan:te som Skuma wåld
gerningz skeet är, uthj den Wälbör:t H. Gresfwerend Jurisdiction,
och wij kunne Jan Klagan wara Lags och ådlige Privilegier
likmätigs. Hwarföre kunne wij Jenom thenne Promotorial
icke förwägra, ty är på Hr:s Kongl. M:ts wår Allernådig
ste vthkomne Dratzningz och Upskrifwelse, Så på wåre Dra
gande Kall och ämbete wårgnar wår wenlige begäran, det
den Wälbör:t H. Gresfwera wille bo:t Wälb: Carl Christensson
Månaskölds Klagan i bäste måtta vptaga och Jenom Jwaad
wält åt wederfarat låta, Såsom och tu unnan Opartijsk
Laglåsare och Mäntd förordna wetha, som Skuma wåldger
nings saak ransaka, och then om rättelighen dömma. Hwar
medhe wij ibenligen at thenne wår förskrifft wardher Jooss
rette Wälbör:t H. Gresfwer tum finnandes, på det Klagan
den kan bliffwa tillfyrdz ställd, och Rätwijsan Jan mädh be
fodrat. Befalandes thene Wälbör:t H. Gresfwer Gudz
allmechtigs wenligen och tienstwilligen. Actum Jönningköping
12. Maij. Åhr 1630.

På den Konungzlige Hofrätz wegna.

Jacobus Bjelkenstierna
Jöran Gyllenstierna

Fredrik Matzon
Carl Hansson
Lunge

Nådige Wälbor, Wälbor: Högwyse, Wälactade, Lagfar:
[illegible] Konungz högt förnämbe [illegible]
Konungz öfwer Dalby nyligt tillkiäfte, Konungz M:t D:r och Wäla
stiffters skall min ödmiuk tienst altyd wedan redo finnas, den
tiänst tagz tilförene.

Dar for giffwer ingz Konungz M:t D:r och Wäl: på dett tinstlig
ste at kiennas, at then min Landbo Dalbo Landsom bo: än
nw tree andra åhr Lydekopingz stads Borgare, af then lyste
Jäcke beskyldes, at hafwa stiutelagit then Skreddare, och
[illegible] wederwordet osakenat Dalbo Landsmand gards,
[illegible] liggiande innan min Dälegårds Ingårds äyer och
Wäter. Alt emot det förbem: tractat min Landbo
i borgen och hiälp, efter som ickie argan lagh emellan tiu
saltz omstiälpande, utgiet den efftere skall Laglösantes
andeel [illegible], emedh then dömande min landbo, och
[illegible] then Skattes döde, och icke [illegible] Lingstads, den
då ingan kunde min Landbo [illegible] klagari af then andre
kunde åtwentyga, men nu i tuår, ap bo: Dalbo Skreddare
igen funnen i Skog, wägh [illegible] Jefwere Landz man uti
Konungz Kanten tagit och saak, af hwad tilstånd, wet ingz
icke, at draga till min Dälegård, som war den 30 Aprilis näst
förleden, och then tagit aftale: Dalbo af mitt anbete och på
den hand fienom i Landzköfwere mod den 17: Junii: adli
ge Privilegier och rätt till trägal min gårdz Konungz at flyt
den Laxar, den de der ofwer icke ginga, skiöta förte Dalbo klagos fö
nämnin till Lacebö plats: klaga ofwer, den då sedhare togo dett af sam
ma löftat man: borgan för fienom, som ingz tagit hade tilförene,
Den efftere fodrat fienom mädh then andre tree beskiäta på nyd
igen till min landbo som the för Konungz Jord hade, och dett nä
st andre Konungz samma mäl vansakat, och då förmenit ey ha som förre
nä till ofwerste klåck hafwa der om samma mäl på Lydekopingz Rå
dstugu vansakat: Landzföfdingen Wälbor: förre Jörandsdal när
wara, och än alls icke när: hafwa och tuengat min Fränne
at fara skulle hafwa fienom i fängelse, och han ey giöra wille
wthan swarade, alldenstund i hafwa tagit fienom mädh wåld ut
thu de lyste som min Landbonde hade för fienom, några: förenes
wan sielfwa, och swara till wållet i på min Landbonde Dälte
gårds och hans landbo wägnar hafwer [illegible] och ädeliga
Privilegier. Så alldenstund [illegible] ingz för

Promotorial

Allmänna högliga wanär förordnat sätt och förr Konungs
Kätten öfwer Konungs wälds genomgångs tryck at bära, dessförr
bygdan ägs på det tjänstligaste och domligaste at be-
Kräfta gör och dessutan ägs nådigst prövetta att
Promotorial bref samt Kongl. Majts nådigste, at inga ofter
Regeringsrätts lagds och adeliga Privilegier - måtte sin på rätt
ordentligt, alle den stund detta Kättens förut Westen
gästland är stort, den och gemen Fäderneslands Kongl. Majts
Majts gunstiga, nu belägna, och at samt Kongliga Majts
annan Lagtima dess efterkommande nästa sudens
sedvanligen all nödtorftigt anstår. Och sedan
och all annan Rätt Rätts och wälfärds befordrings
ägs gemen skall framdeles tjänstbilligt anlänga ägs kunna.
Och befalte hvar gunstig Kongl. Majts och Wälborne Rätt-
stens på dess tjänstligaste ansökt. Jönköpings
stens

Kongl. Majts och Wälborne

Landshöfdings

Samt Christierson

Landtmätares

Alla

Originalia lyder lydande

och Underskrifter

Emundus Jönsson
Notarius Publicus

Olof Olofsson
Fordings
Loci Actuarius

D:r Kongl. M:ts sampt Swerikes Rijkes Trw Man,
Råg Marsk och Generall Fäldtherre, Præsident
uthi then Kongzliga Krijgzrätten, sampt Lagmen
öfwer Uplands, Dahls Lag och Wästerbo: Herre
Her Jacob de la gardie Greffwe till Läckö,
Fröstena till Ekholmen, Herre till Hessel
Dagsöen, Kolltta, Kijsha och Wänsta, Riddare,
Kommendr uthi Ehrenpr till Landa manligen
och tienstwilligen.

Hamelton, Patrick

s. a. s. l.

444

Jonaabis

Ffor dedatie and freindis heing remembrezeit to
zow. to Lat and. zour to to vnderstand hat
Cat fratris Jamestone fo zeir hand and
hat zour to ib zeir in he land gudlib mai
zeat regnis off zour to weilfair. I zeir
nit he zeid off god I sal mak hat at he
strongeris sal come zeir I sall bein in
grysin my seruice for gildnes and trouthe Cat
and Doigt gudlib. Dab ac. our Lording
fib nane ib zow gif dat Leitenant to bene
alane zour to vnderstand he efter
y he sone ib suet singes hat hay
most besorgis to Leist fir strenkis and
hay sik not mak ane remedie amangis her
seruitis bot deligens he hing off Rome
fib solend Rome to be her end gudlib I
sall ne dod bot god wil send him zeir
and zer to. Jesus he god and grant wrang
to to Lat it bin god grit hat he zeris
dat bein he gud seruetis he sone hat zour
to bat zeir he seruet bald not sall comit
in he mos dod and nod hay mist Latin and
hat wesie seruetne. hos gudly hat I
dab in he sone hay gerd and bater
deser he speild he gudlib and sundest off

Ego Thomas Earl Lord Camois is bound
to the Earl Marshall Chamberlain and Treasurer
of his Majesties Household that I Camois
shall and will from time to time and at all times
hereafter truly and faithfully serve his Majesty
in the place and office of Master of the Horse
to his Majesty and shall and will from time to time
and at all times hereafter truly and faithfully
serve his Majesty in the said place and office
of Master of the Horse to his Majesty and
shall and will from time to time and at all
times hereafter truly and faithfully obey
and observe all such lawful commands as I shall
receive from his Majesty his heirs or successors
or from the Earl Marshall Chamberlain Treasurer
or any other the Officers and Commanders
of his Majesties Household for the time being
in all things touching

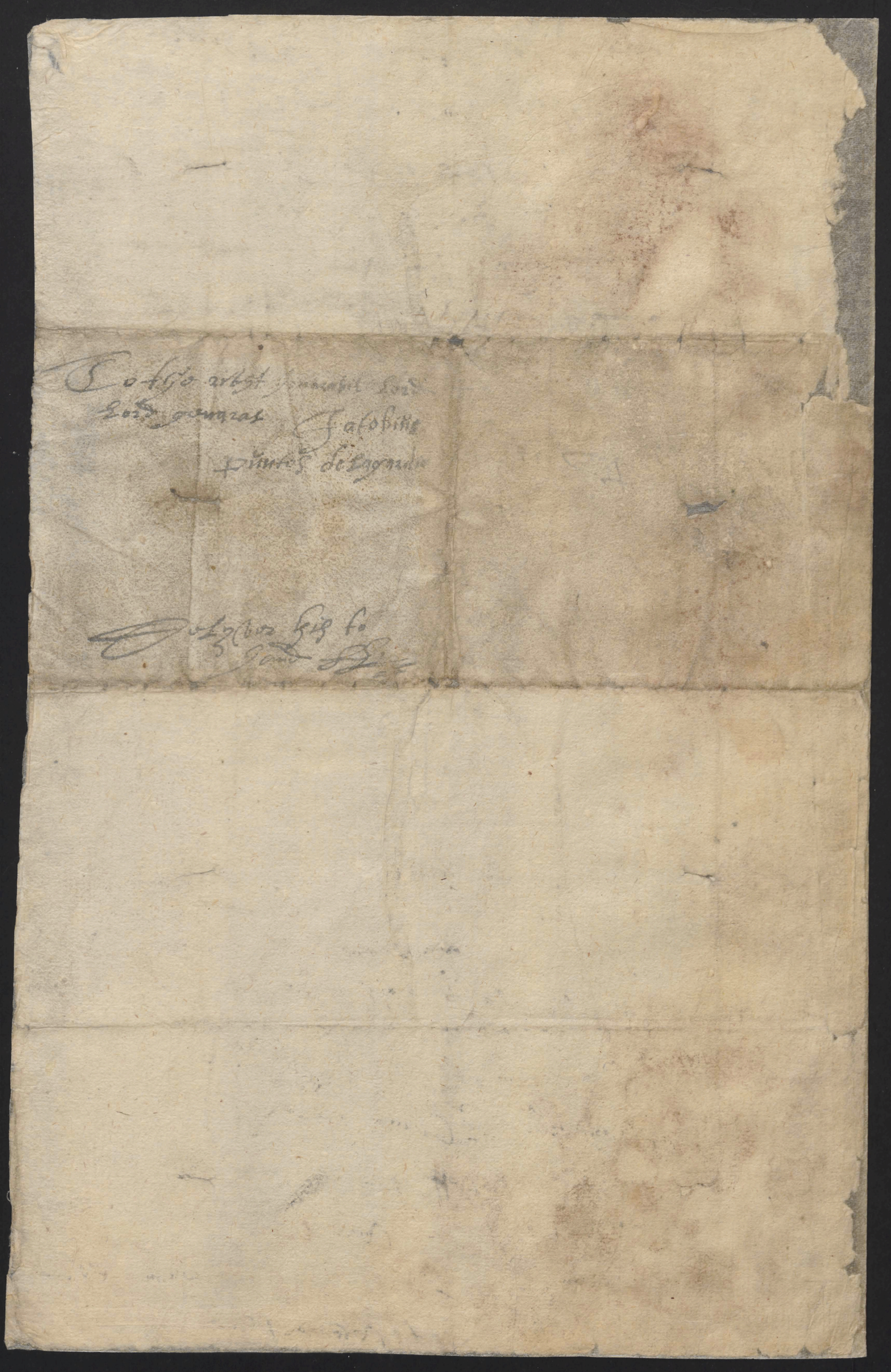

Hardt Arvid
8 juli 1620

№ 45.

446

Vädige Grefve Välborne Ädle Herre, Lf: G: N: skall min ödmiuk willige vndherdånige tienst altids beredd wara dem Lands ägs befruren. Vthi gunstige åhrr, Hr. G: N. tarfwar ingt ödmiuk ligen at tiensteligen bör alt gott, hwilket ingt så willigt som skyl digt, mädz all tacksamhet at ödmiuk tienst gierna igen förtiena skall; Dog kan ingt Hr. N: genom tienstligen wilie förfalla, at ingt för nägon tijds sedan förefaren, at för min afreso sande, dersåd ödmiuk tienstligen Hr. N. till, den skiönnen ingt gunst Hr. N: tillkomma, hwilket ingt skiönnt förbigå Kong: M:t min allernädigste Herre och Fader, at draga Hr. till Dahlen yå nägon tijd för sådan ingt och yå annorledes wiste, än at det wore K: M:t nädige och allwarlige willie, dädz dog icke wore, ty ingt hade annorlunder fått sådan förnimma, utan ingt wore Konung tillskrifwen häfwer, at K: M:t skulle skrifwa yå wisse Konung Sigismund, ingt aldeles obekiänd, ingt aldrig obördigen at skrifwa, at emedlertijd, at jag yå K: M:t wore gunstigt sinnad yå K: M:t skulle gratulera, den K: M:t då gick ingt förr tillkomma, at det wore icke K: M:t allena, det ingt fick förbigå, allenast ingt skulle skrifwa K: M:t yå warsam, yå sådan K: M:t in wore mit sinnes, och sådz Ehr K: M:t ingt hade skrifwit, ingt dess ty sändt är den 1. July. sist till Stockholm igen Konung; Ty gick ingt förr till, dragit mig K: M:t wrest, at sådan ingt för min lycksalighet ett Extract Hr. N: tillsände sänden; Då skrifwa ingt nu icke Konungen förbi at K: M:t at draga Hr. Ehr för är till Hr. G: N: min ödmiuk og tienstwilligh befruren, at Hr. N: wille wara mig så för gott som för tilförne min ödmiuk förr och gunstigh befruren: det ingt Hr. N: tilförende gunstigt sport, hafwer troligen at Hr. N: är mig min gunst och god befruren förunnen: alle wäl. Hör sänden Hr. N: gunstige förunnelse wille ingt som och dett pligtig är, min ödmiuk underwillig tienst igen förtiena. Dertill ingt Hr. N: tienstligen wel befalmet förbliffwer. Befalendz Hr. G: N: samt Hr. W: wehlige Rahr Ehrwäl och lyckzaligh wäl: Gud min Herre och befruren till lingwerwig hälsa och lyckeligh wälmagt ödmiuk lagen och tienstligen. Af Stockholm den 8 July. 1620.

Lf: G: N:

altig ödmiuk och tienstwillig tienare.

Arvid Hardt

Arvid Hardt

Hamburg
22 Febr. 1616

Nr. 1

Lemma

Vår vänligh och tiänst williga helsan medh Vnds vår Allernådigaste nå
och altids till förende. Wij äre välförnöijde, huru nu tiänst
willigh tankskyldest för aller välgärningar, huilka ehm medh all tiänst
willighet tacknämligh förtjäna wille, Edle och välbonne herre, Lodvig
Mädh Rinne ehr har medh tiänstligam ijfer oförmält lårda, och K. Mt.
vår Allernådigaste Konungh och herre, fast Vnder nådigis dem Vnder
nigh gifna Cådsed, och Matz Olofsson medh 300 man skiepp Rinne
stan anbenna skall, emma Nambärtige Befästningar till och bevåra.
Ors aldenstunds av Edle och Vnder: Öfwärsten Jäspar Vndersson lig
ger her till förende medh sin Regimente, såsom och Cobrum medh sin Regi
mente, och vlrich, hvar medh ehr sigh Vnderhålla skoller, äre vanpa Konungs
i förnåds, hvarföre willer ehm hafwa ofs sådant food K. Mt. der behöfwer
fördenskull man dem medh fålla skall. Och om K. Mt. der tärkd förlof
wa bemälte öfwärsten Jäspar Vndersson medh sin regidt Compagnie
sampt Capitainen Johann Vndersson medh dagge Vnder Compagnier,
och de med Vnegda till Sundsand, och sådann till Helsingör, alden
stunds K. Mt. wille hafwa dem Regimentsbref förstärkt. Likwäl Ri
fära ehr har förstandt, och man dem aller ihr Vnderhålla kan, man
dem dr Vnderdningar, huilka till förende af K. Mt. opå vpsatta krig
folcken gifwen äger, fast nyttigt skall, ihnt man och Landsordnanser
fastnå skoller, då fastnär ehm för godt ansedt, medan man de bäde
Compagnier wäll unta kan, nähmer Matz olsson medh 300 man
och Capitain Knud Vande medh 170. man nogh kunna stanke ehma Be
dienter och Befästningen och bevärke, dock ställer ehm sådanes till
K. Mt. des gotha behagende, aller ors, om K. Mt. dem ännu stades tär
kid och förordna, aldenstunds, medh Capitäir, Fändoker och Gemmo så
många åre, och inga flere kunne der Vnderhållen, hvilka ehgen
belangande, fastnär ehm har ifrån förskrifwet 24 R. Ehmer, och förmodar
och ehr skall wäll ehmer fram kommen. Vnder ehm K. Mt. tiänst
ligen icke fastnära kunnet oförmält lårda, ors begärr har opå
K. Mt. des Declaration och Svar. Ors befaller K. Mt. Vnds Allernådig
till nyttigham lyckosam wäl nådigo tiänstwillighem. Datum Marstrand
den 22. Februarij Anno 616.

K. Mt.

Allerunderdånigste:

Wilhelm Mansson
Hans Mansson

Konungz Mayt:t till Swerigie, alles nåder Nådigeste Herres
oss Konungz Höchstvalde man, Swerigis Rikis Råds oss Generall
Kåltzmest:r, Hampt Gubernator öfwer dee Norrländigsta Lan-
skap, som Välborne Herre, Her Jakob De la Gardie, Herr till
Lärkö oss Herresäte till Erstena, Herre till Pelkis oss Munsö
Sl.
Sin tienst willeligen till förende.

Hälborne Edele Herre, Herr Feltherre, näst wäre tienstligs
helsen, så ors wår trustflytigs tackseyelse för all gunst ors godh
betygaght tilleos, förbliffwe wij medh all ödmiuk tienst hoos E. M:t
ygär förtinna ors förskyllade wele, kunne wij E. M:t förwisse
tienstligen icke förmärcka, at wij wälle kun
er besinne, at hitt wrander solch förordnadh, som her öfwer
wintteren uthi garnison blifwa skal: Dhå wente wij för wisst
ingen råd dertill, förutan ors på handt sätter de skole
her underhollas. Förtij dett lilla som ij förbudhen sijt utij
Dhan:mark ors proviant hitthen ifrån Pomern ors Hin Land,
som dock mycket ödsäker, dett är alt förbrukt ibland
krijgsfolket syrgen Mun:ster, på Brygdo ors Swanyordz,
Dett är hitt till Marcks bestemmy allenest kommit 850 Lass
Dhan:mark ock ij ton: Mätz: dhry, Engelen wijnkramen, efter
som E. M:t assumelagde Inbudh hafwer wij derttill at
förminna, förutan några Hr: Dill ock Cabloo, dett är kom
mit ors ifrån wesset worden hwar ij proviantet, Hwilket ock
alt är förbrukt ibland krijgsfolket, så att ors förswnt
till omliggiande bestemmyer hwem kunngs, såsom till Rus
dow, Swanyordz, Jama ock Lowwir, såat hwem utöfwer
mycket igän är, än ij Hr: Dill, som man ibland folket
dela kan, som her öfwer wintteren bestemmyen bevaka
ock blifwa skole. Dhå förutgår ock ij förbudhen förstnd at skyy,
Hwar ock wore 260 Lass Dhan:mark Timmar, E. M:t hafwer
jämbtigt till at förminna att wore tilgiängelige proviant
Rulla, Hwadh ors hwem mycket hitt är kommit, ock Hwadh som
dessest bortgiftet, Hwa ock Hwadh som nu dessest kan wa
ra bekommit. Hwarföre bidie wij E. M:t ydmyktligen
at E. M:t wille denne trogne omwärdnadh ock förswrgh
hafwa, ock the medell ogiöra, Hwarmedh folket ij den
ne wintter kunne blifwa underholden, allenest wente wij

5 XII 1614

Kompt förslags på det Jemmarit som förleden
höst ankommit äfr. 1615.

Enkommit ifrån Finland

8 Stycken ——— 850 Tyr.

Hest Forter krüses och stycksens bestämning

Hjell ——— 35 hester
2 vrsell ——— 4 hester

Der af bestämmet till Bestämningen och
till krigs folket

8 Stycken ——— 850 Tyr.
Hjell ——— 20 hester 4 Tyr.

Bortfallit.

Hjell ——— 21 hest. 5 Tyr.

Hest Strandat i åminnelse på Jemm-
ken i sjön finland och nya Slott

8 Stycken ——— 250 Tyr.

Äfter kommit till Stätten med ängelsen
som hest Bestämmet är Stär Riksens.

8 Stycken ——— 850 Tyr.

Der utaf äfter bleef till konstabel
som bägge för skatt bestämningen, såsom och
till 2 underfält och beställningen för Ch
hessen till at sända uf Stätet.

8 Stycken ——— 550 Tyr.

inghen tijng tillgå, at falla förhet, förlåter ey vthe förnämt
gå förbij, at giffue E:K:Mt tienstligen förwtkunna om denne
befästningens tilstånd förleden hösth på E:K:Mts nåder-
sinne ödmiuk tiänst förslag.

Nijr tijdender anlangande, förre Herr nogh förmärkligt, dhem
uthen näpot twifwelagtigt skrifftlig kan, dhem E:K:Mt sielf
der gunstigst förnimma wardh. Ess H. Frc: Cnåderne felt
ubekiendt huadh skrifftlig, till E:K:Mt sijdstledne, fädhr-
förfallit. Befalendes E:K:Mts förmedh Gudh almegtigt,
tig ganske tienstligen. Datum Nyenskiöen den 5 Dec-
bris. Anno 1616.

E:K:Mts

altijdh tienstwilligh

Wilh Hansson Mannerus

Så Påfåren äfs. besäkrit till sorl. 1 Riksdrm
Silfwerd sjöss. ifrå Längelt ivrige förpl.

8 punkt _____ 30 Lr.

Koning: Mtt: till Sverige, wår Allernådig: tr Konungs ors Herres
Högbetrodde Man, Rijkzråds och förordnade Feltherre uti
Rijzland: den Wälborne Edle Herre, Herr Jacob de la Gar,
die, Löwenhufwud till Lenlöö, Rijksherre till Adelsnäs, Herre
till Wiesiö Hasselbi, Kolbäck och Kyla, wår Nådige Herre
Detter ödmiuk Religion och tienstlighet

Kanon
23 Nov 1616

Wälborne Edele herre, herr eltserre L: Nåde, skall wår fly-
tigast altyd hänsee, sälnaste wij förmåga. L: Nåd kunne wij
inga twår tienstwillige sinne, tienstwilligare ähn förbe, att
efter H. herr. Gustaf Horns Feltmarschalcken är inkallat, som
kunde skrifwa L: Nåd till om skantzarne lägenhet för Pleskow.
Hwarföre maste oss hädanefter förlongsamat, at L: Nåd
hemta wrata mätter, så hafwer wij icke kunnat underlåta,
utan all tienstwilligheet at giffwa L: Nåd hemom tå tyda tilla-
kenna. Och hafwer det sig således tilldragit, at när som
H. herr. Gustaf Horns Feltmarschalcken kom i sinen Lodyd hätt
tilbakeblifwen: Då afsendte H. herr. Öfwerste Hans
Carlsohn med 2116 Hestskytte och andre knechte
Ryttere den 3 förleden Decembris hem ifrån äfy Pleskow,
at öfwerantwarda och hafwerera Ryd skrifwe skantzen tillsamma
Mått för än han mycke ankomma, hafwer wåre såsom den
ii eftersom förstoor ofryelige fiyger skedd, nödgad och most
ogifwa skantzen till Ryd skrifwe, som den sedhe belägrad,
förty wåre hafwer hafft ingen tingy at äta, vthan tilldeh
sijdste hafwer de ätet hundar och annat otienligit, så at de
nödgade öfwergifwit, såsom förbl: medan de intet hade
at förtära, och fåde de sedhe hafft nåyot till matz, så
hade de wäll sollit sijn. Dertill med så wäre och många
rijmbd ifrån skantzen tillfunden, både officerare och
gemeene. Doch hafwer de Pleskowiter giffwit och sollit
wåre gods skaarter, och latet den komma med flygen,
de skiwer tre fälte wrägior, så och med så nyckel tingest, som
de hafwer kunnat bära, åtan matz, den de icke hade, ij
tåre skantzen. Och när som wåre hafwer marscherat der
ifrån, hafwer Ryssarne till än 3500 man, både unge och gode,
karler och gåssar, såsom wåra gisse, stäty ij waxh,
om gåtte wåra åter framdragne. Alltsedt hafwer det
sig icke annorl tilldragit medh de wåre, än såsom förbl:
Skadt krut, bly, Ryttare och kodiser så och andre Artelij
stycker ondangar, doch hafwer rijtz wore ingalunda wårdt

tillstedia at bortföra, uthan swarat fiker. M:tt ÿ förrigh
sahrer uäll skeer styrka ifrån Dorel Noorförste, oss sinds
Lodiserne och canhar, sahler ske den ordinarie den nägste
tamy oÿå den ravrid sahrer, till hwilcken dawr beskrifwit ifrån
Contmissarierne. Men swmänijket oss uthi gnädigh sahr,
skall uthi skattom uäxer nädigste Crefua oss skicka kalla,
som widh sommer ihr ransakat bortstiela, sahrer K:M:t
gunstigst oss imellan lagde lengd till förnimma. Dette
till uthi gh:mes swar:n K:M:t inhe uäl kunde besörie oss
mehr kalla, oh widir K:M:t sin uill oss inte förtenke
kir, at uij icke förr sahrer K:M:t swara ÿ hwilcken
ma pinat oss hemmeligh förwägd, skickat ärskrifft för
orsak skedh, medhan saltmarskalken sjelf förbi:t är
sin kost skrifwen till Käpple, skickas ankomyst uij
skar tima förrenta. Men rytter dess medhsand anko
är förwägd, så sahrer uijnte kunnat medh kalla at för
standiga sändt K:M:t Befalandes sommen K:M:t
hwdh almechtigs gunska timsterilligen. Datum Marsh
den 23 Ortum breff. Åhr 1616

K:M:t

Altÿgh timsterilligst

Wichs
Sahrsson

Sudus
Erichsson Rutthÿem

Dess rytter: ne anwijsorder öwer Bleser ÿ
skattom den tijdh den oppsatte

Lodiser stiehlen.

Krwÿtz	—	10 Lod
Falkoner	—	11 st.
Dobbelt kurtster	—	2 st.
Koggar hwepplor	—	2 st.
Koggar sederler	—	4 st.
Trem ½ slängor	—	4 st.
Grwder städh	—	3
Krugor	—	2 st.
Luntstraar	—	2 st.
Skeggiar	—	1 st.
Skoffar	—	100 st.
Kinker	—	100 st.
Trem Skatstengor	—	3 st.
Stängkrut	—	18 ℔
Bly	—	0.

Lodiser mustamy och thyss — 4.

Wichs
Sahrsson

Konung: Maijtt: till Sverige, wår Allernådigst: Konungs och Herres
Höghetrodde Man, Rijcks Råds och Fältherre vtj Rijes Lands:
Denn Wälborne Ädele Herre, Herr Jacob de la Gårdie
Hrefwe till Läckö, Frijherre till Kiöholmen, Herre till
Skoleka, Runsiö, Kasick och Kijla, wår gunstige Befordra
re och Gynnare Lätta Tienst vtbiudan tillförende

Haraldson
13 VI. 1628.

N° 43.

457

Vorig: Maij [illegible] Dannigt, Helsingör nådigste Kongl: Ma:t
Kamps Dö: af Danmarks Rigets Höybetroede Råd, Ridd:
Obrists af General Lieutenant, Dö: af Gubernatör Höyeds:
Rigen, af de Underliggende Herr: Ber: Stamsatter
Herr, Herr af Helsingeborg Herr Jacobus
Schlagordie Ridd: [illegible] Lykke, Höyeds: [illegible]
Ridd: Rolck af Kunsta.
Riddermatta Vidnisse Religion Dess

Kongl: Kammers Brev
dat: 13 Aug: Anno 1728.

Hartmann a. Z. d. L. G.

30 IX 1646

458

Vnsern ... Fraw Anne Eleonore ... Vnsern ... Excellentz ... Jacob de la Gardie Excellentz ... Excellentz ... Excellentz ...

Brandt mit [illegible]

Demnach Ihr Kay. May. Ihro bey jetziger anwesenheit, sonderwollenwelcht Herrn Gall Schwed. Excell. Verordnationirt worden in allem Ihren angehörigen sich zu addressiren Und haben Ihr Kay. May. Excell. aus renomée deren generosität und Verobligiranten gemüthe, die gute Hoffnung gefast, dieselbe Ihro, seiner selbst Person Beförderung zu einer andererwünschter erhöhlung sonderbahrer Königl. Salvaguardia und Exemption Brief gelangen zu lassen, Allermassen sich auch besonderbahre Gnade und Affection gegen gedachte Ihr Kay. May. eräugen thut, dass Ihro Königl. May. einige Ihnen haben werden, dass ihnen, so Ihr May. einmahl Ihro Ihnen bleibt concedirt in favorable Consideration angezogenen Anlass und Königl. Ihro gelegenheit wiederumb zu verhelfen, Und ersuchen also Ihr Kay. May. Ihro Gnädigst Excellentz in obangedeuteter zu verrichtung gantz ohnentgeltlich, dero Königl. May. dienst Ihr Kay. May. desiderium, wie sonsten Ihr Kay. May. Ihnen und seiner Excellentz Statum, zu Königl. selben bestermassen zu recommendiren und alle May. Ihr Kay. May. devotion sich auch selbsten Ihr Kay. May. dienstlichen gnädigst Ihnen Ihro also zu verhalten;

Urkundlich haben wir obgesetzt 30. Juris Anno 1646.

Ihro Kay. May.
zu allen Rath und Marschalk.

Wir Christina von Gottes gnaden der Schwe[den] Gothen und Wenden designirte Königin und Großfürstin Frau in Finland Herzogin zu Ehsten und Carelen Ingermanland Gnädigst

Demnach wir Unsere sonderbahre gnädigste Affection und andere bewegende Ursachen mehr als Vorgehabten Unsere freundliche geliebte Mutter, Frauen Ottmen Eleonoren Herzogin zu Braunschweig und Lüneburg, Gebohrne Landgräfin zu Hessen etc. Wittibe, Wittfrauen Amt und Residentz Herzberg, wie auch Scharfeld und Lutterberg, sammt allen pertinentien, in Unsern Königl. Special, Schutz und Salvaguardi auf- und angenommen und sie alle zu wagende fälle aber bey einigen andern Unbefugnis Leiten Unsern Königl. armatur, besonderlich befreyet, eximirt und jederzeit vor exempt gehalten haben wollen, als thun ein solches hiemit ernstlich befehlen

Als befehlen wir hiemit allen und jeden Unsern Feld-, Marschalk, Generals, auch andern Hohen und Niedern Königl. officirern, sämmtl. gemeinen Soldatesque zu Roß und Fuß, wie auch nicht weniger allen und jeden, die Civilstat bedienten und Unsern Hofe angehörigen, gnädig, und ernstlich, als die eingangs ermelter Fürstl. Frau Wittib Wittfrauen Amt und Residentz Herzberg, wie auch Scharfeld und Lutterberg sammt allen und jeden ihnen gehörigen Mannschaft, Roß und Vorspan, Knechten und andern pertinentien nicht, wie sie immer nahmen haben mögen, mit einiger Contribution einquartierung oder andern Königl. exactionen und

beschwerden, in geringsten nicht gravir, oder beleg,
Viel weniger mit schwerer Brand, Raub Plasen, oder
Plünderung infestir, oder beleidig, Sondern dieselbe
in Gesambt Inhalt und allen dingen richtig und Rech,
tmäßig sein und verbleiben lassen, dieso Ihnen Sal-
vaguardia und Special exemption gebührend
und respectir, Ihr Ihr auch und dasselb ohne Ver-
hinderung Ambt und Residenz Herzberg, wie auch
Schatzgelt und Rentambt, sambt alle und jeder
derzu gehörungen, wieder alle gewalt und Feindlig Ein-
fall ohnverhindert, über Lange Ihr, Ihr gestellet
werden möchte, gebührend manutenir und schützen sollen,
Hierzu beschicht an Ihro gnädigen Willen und
ernstlichen befehl Ihnen Ihro, Urkund Klein
haben wir dasselb eigenhändig Unterschrieben und mit
Ihro Königl. Secret Insigill bedrucken lassen,
Gegeben &c

Desiderirte formula A,
derowegen Königl: Exemption
betreffend
Der Allerdurchleuchtigsten Großmächtigsten Fürstin
Frauen Christinen Königin zu Schweden, der Gothen
und Wenden, desgleichen Königin und Erbfrauen in Finnland,
Hertzogin zu Ehsten und Carelen, Gräfin zu Ingermanland &c.
Unsers freundlichen Gemahlen, Schwagern und Bruders
Unserer freundlichen Dienste zuvor, Durchleuchtigste
Großmächtigste Fürstin, Allergnädigste Königin, Gnädigste
Frau Schwester, Gemahlin, Schwägerin und Mutter,
Ewer Königl: Mayt: seyn Unsere freundliche Dienste
jederzeit in Liebden und Gnaden zuvor bereit.
Allergnädigste Königin, Gnädigste Frau Schwester,
Gemahlin, Schwägerin und Mutter, Ewer Königl: Mayt:
haben Unsere freundliche Dienste in Liebden und Gnaden
jederzeit zuvor bereit.
Allergnädigste Königin, Gnädigste Frau Schwester,
Gemahlin, Schwägerin und Mutter, Ewer Königl: Mayt:
haben Unsere freundliche Dienste in Liebden und Gnaden
jederzeit zuvor bereit.

mit einziger contribution, weniglicher Eingriff-
leistung oder anderer Pflicht Exaction, und
beschwerden, in gewinig- oder mehr Grafschaften oder
Gebieten, Quartierung und Durchzug Krieges, Volcks,
Raub, Plagen oder Plünderung infestiren oder
beschädigen, Sondern sie selbe und gesambte
Underthanen und allenthalben ruhig und unge-
kränckt sein und verbleiben lassen, dieselbe
unsere Salvaguardia gebührend schützen und
defendiren, Ihre Lib. auch und benanndt
ihre Underthanen und Residenz Hausen
mit unsrer Pfarr Feld zu stempel allen und jeden
darzu behörungen, wie solche alles genandt:
und Gerechtigkeit, so denenselben hierunder
oder sonsten zugehörig, wenden mögen,
gebührend maintenirn und schützen stellen,
Hierauf befehlen, Crafft unsers gnädigen
willens und ernstlichen befehls gemeß ist,
Urkundlich haben wir dieses eigenhändig
unterschrieben, und mit unserm Königl: Secret
Insiegell bekräfftigen lassen, Gegeben
Hafen auf unserm Königl: Schloß und Re-
sidentz Stockholm den 20 Xbris Ao 1645.

Christina

L. S.

Copia

Königl. Verbot. Pro,
Lehrj. und Exemption
des Hospit. Neubrand.
den Hospitz.

Memorial

Hä stehe[illegible]

11 I 1617

Trinsteligs os velvilligs Gyllenklam, unds Gunds Välmechtigs
Ellis os Salds tillförende, Kgl. Mdt. vidigs Fältherren
Herr Jacob Delagardie Grefligen till Leuwe, gifwandt
at Kallmechtsund, dr Flyktingen Gunst äfwen wille,
Gud, nögst Gunsten, unds K. Mdt. endrsätten
till Rogerswendell, allen saga bijfe, dem för affwidan-
ings för nöger dager sedan wor wost Gr wä gränzan at,
för sinna bäder yläpdrätter os Fallerum, för samund
mod K. Mdt. os dem nä i dags till Salds unds
Gunstligs os Nuntligs Kunskaper at Flyktingarna
Calla sigs äfwen Gunst, för sinna skuld wägen reis-
bylligs om frijdz Handelen, dell, för nogen tid sedan,
twan nu af de Brittenische wollen sitt komma dis
ster Landsortesper, om fridh för dagtit wore de, jä glad
at skadt, frögda skadt unds Kall sina stycken,
Herr dr ofta äfwen dr Landsman nu Lauen wost
den Gesinn bemätat dem at äfwen wanqwirit om
Dat Kommer till Wegen Gud, afhandlings dr röfwen
dem förste wollen Ordsaak tillfalt, os Gemeint
tillbridan Kgl. Mdt. skuld Kvarsitta os för,
dryckell wille de äfwen Gunsten Ehrens Gunsten,
ifrån sigs, allen tilskicka wogen Gunstgasdi
för K. Mdt. Undrsätten, Gesinn äfwen ehr nu tunligs
Gods tid at Lyta Rox Kosten dr 4 dder alla,
sina Casallen os förnempte Soldaten Gesinn dr för-
lagt in ogå dem wolemsker Gränsan Kurlandt,
Lifland os Fallerum, så äfwen Kgl. Mdt. alt in-
Citerum os Gesinder dr för samblat med 6000
man, os Gigen Cayser Gen Gemänkte Gunst os
Gen wille med dem, dell sigs at dr skall, tille
Gunsten, Dis Kuntagen alt dat folk, äfwen dem,
Gen Gränsdamm, dell dansat dr bäder Gicka os,

Rosälla soll nuoth sijnn tandra sasijn dr Klägla-
ilitar, likwell äsijn frij handell ofs. dorum ofs
sijsijn dr ilke mere äsijn 60 grosser slör mr 2mr!,
dogs. sosse dr Soller yde grönsen säyg at kot dräk-
äsijr sälmestis at sijn stille stönds, äsijn mid dogs
wå tem äsijr till giörändes sijnd dr om i sijning
äsijr wender tid mr sijsijnder, os äldrestijnd at
sijn liggen mr alt sårdjos Rälla sasijn ingf: dogs
wå dijt affördat tr yost tist sädan, at sån nima,
sijnt förtagander, Dnta ingf i ödmiuk Cijnst,
willigst wille sasijn dogs tilklenna sijsijnder,
Os befaller dogs Cijnsligne ofs 2mg nädig
protection till all sädersam wslenägo Datum
Stranzsundt dm 11 Januarij a 617

L. M. P. A. R.

Konungs Maij:t till Sverige min allernådigste
Konung och Herre Högbetrodde man Sveriges Rikes Råd
Generall Gouverneur, så och förordnat Kongl.
Majts på Ingermanländske Handels Comi
sarius Edle och Välborne Herr Jacob Delagardie,
Herr till Ekholm, Tiäkö Prästerie till Ekholm och
Sämtill Kåxta Kapell och Lundsbo; Entbe
Christligen

19 IX 1645

466

Wellehrer Hochstrenger Hochgeehrter Herr Obrister Gevatter Schwager vnd Landsmann.

Meine Hochgeehrte Herren Landt haben sich allhier vnder die hiesige Mannschafft verordnete Commissarien begeben; Vnd die verfallene Novellen Vnderthanen mit Jhnen verglichen; Vnd bitte Sie hierinnen wie Ihre Confirmirung. Vnd Ihre Vnderthanen sind allhier Vnterschriftliche Bürgen dorvor angenommen; Bürgen selbigen wie auch allhie bereits beigebracht, vnd alle Vnderthanen derselben mit Weib vnd Kindern in gelübden vnd Eidespflichten haltens sein; Vnd das Starke Kriegsvolck zu preparatorien Friedens Schluß alhie auch Ihres Landes angelegenheiten vnder Ihnen der Friedens tractaten zwischen Ihro Schwedischen vnd Dännemarckischen Majestäten gewiß heim gewiesen bis selbige zum Endschafft gelangen. Jenseits Landts der Kriegk in Dännemarckischen in Fürstenthumb Schleßwig vnd wenden die gewerbene alle nahe Oerter vbergehen vnder Ihr mehrer Sicherheit die Pässe nicht Ihnen aufgeben zu geben; Empfehle Ihnen Ihre Wehrte Familie. Bitte in Bestendige abstehung dienstlich. Datum Riga den 19: Aprilis Anno 1645.

E. Wehrte Dienstwillige;

Andreas Dreyling

Holm
16. June 1621

№ 42.

468

Wälborne Hogeborne Mächtige Konung,
Nådigaste Herre, Min Nådige Herre och Förmyndare,
Konungsl. Maj:ts Förordnade Rikens Råder,

Nådige Herre, Eders Kongl. Maj:ts Nådige Herre och Förmyndare vår detta Eders Kongl. Maj:ts Rikes Råds Collegium, att den tids förra Eders Kongl. Maj:ts Herr Fader, Konung Carl, Eder Nådigste Herre och Förmyndare, så mycket jag några resor hörde den Välborne Hogeborne Mächtige Konungen, och mig Herr Hr. Carl: Gustafsson, min Nådige Herre och Förmyndare, så som jag mig vid den Tillförordnings ställa skulle, så som jag mig vid Eder Kongl. Maj:ts Herr Fader, Konung Carl, Eder Nådigste Herre och Förmyndare, förmedelst

N:o 42.

Wälborne Herre Nådige Herr Fader &c.

Nådige Herre, E. Nåd. skrifver jags icke vederdanigast på detta
tillfälle, att den tids saken E. Nåd. sielf icke
wet, så vore jags nögda wtbar hoos den Höghborne Herren Skand
=ne Herre, och mins hoos E. Nåd. ödmiukeligen för frägade, hwa
sådan jags mins på den Tillskrifvelsens ställa skulle, sådan
jags vore E. Nåd. wtfast E. Nåd. i hwar dehlen staat sagdes, den jags
mins emot E. Nåd. för skrifne skulle begynne och ödmiukeligen
att vända, hwar E. Nåd. dett willia sielfwa ställe. Der till
E. Nåd. mins Herrar att dett sadt höge ohyä sigs, Hwas
förfrägade mins och ödmiukeligen hoos E. Nåd. om Kiøge
och Kiöhnborgs tall, Jw mas den skiller för Åhrendare eller icke
den på E. Nåd. mins till swar gaff, att jags der emot
funda skiller sådan mins tycktes be på att vara, eller
Lunde E. Nåd. och mins wtfas Skada, Befallte mins och att
jags skulle förwissa till förbe. Städer, och den Åhrendare
eller sättia der wagen wtgåfues sådan Tallen Lunde wtfil
förnöjd, I lika måtto befallte E. Nåd. mins att jags skulle
Latta göra en Bom wtfi Ertundings sundh, Hwilken Bom
en wisse mans sådan Skulle sättia Wrogn oppå och der
Hwem Pålen blifwa wtt och ingraffwat, Dett jags och giorde
och alsom strax efter Skam, Men emedan jags kom
till Skanø och Kiöhnborgs, så sattes Borgaren Mester
Jacob E. Nåd. och Åhrendarat sigt Tallen till Hundr. der opwi
der och Stracks E. Nåd. tillkom mins tilkomme, Hwilken
E. Nåd. mins och till att så gamm jags wille förfara
mins Borgen till Kiöge wärs, så skulle jags Kiöge der
mins, Men aldenstunds att Borgaren sielf skulle sielfwa
så Mycket der efter, så sattes giorde der en Borgen,
för på wisse jags wille att ingen Wtfast den skulle gäfwa
mins wtfi Borgen, Dett Kunne jags Edelwälborne Herre

Mads min Besmitt skrifuest till Hanna gaf. Jag ester iags fader
en Dunplags Summa Penninger vthaf Borgunne till att fordra,
och vthi Lott iags desse bref medh sielfve Hanna till min Penninge
Fa begrundat iags vthaf G. fds: Besmitteliges att iags medh
ta bliffua der vmb, Jag will för skaffa mine wagn
Bader vthaf Adell saasom och andre Boesatte Man till Borges
dem som sielfve G. fds will falla Skadeslöss Man att blifft
mige inthet ester Lätt, Jans Bygärder och Besmitteliges
Vthaf G. fds: att sa framdt att Borgunne endeliges sielfve
Befalles dette, att iags ta Hanna tu Hielmaft
till att Lätta Arfvet vthi Hand skall, som vnder Wälborne
opvta Dalen för bref, Bygärder och Besmitteliges att G. fds:
will sende mige der Longden opvta Adertil gode sinds dem
sielfve bliffua bestätt aller ieder, Dett G. fds: och saasmes
sade, Man ester G. fds: da ieder sade tyes, sade G. fds: till
sade, dett mige att G. fds: will, swarade sende mige till sande
saasom och skriffua mige om dette till Jag ester iags will
inthet att G. fds: saasom mijdelst öfver Lag och med Rikz rad
sakin till att Bo tilla, Hias rette tuiffuell sodant vare
Kommit vthi för gifvet, ester iags dett inthet saasom bekom,
mit Jans saasom iags G. fds: Skrifuest tu mindre
Sa Lyckandt saasom dett förre, att iags will inthet
bliffua vthi dette saasom att iags sade will os
Hand Hanna Hinder sin till Bryllup mes Jag inges andre
will G. fds: saasom dette iags K. M: Nu vthi Vnderdanig
sett ieder saasom Hinder der sielfve Jungs saasom belanger
om Oxtuninger, saasom iags K. M: äfn nu sin 620 afsal
Höfvids äfr, och iags K. M: ödesmödeliges dett sade att
Bryllup, med förste oppa Lördag, och äfr ni ieder äfr opvta
vnder till iags sadtiges Har inges skall saasom, ty ester
iags blef ni så Festigd och offer enbeliges vpvta
sin tillsage Borgunne mige all den Ting ag Hest Dem

Du nogen tyes Hinder gör, så att iags ingen vthi vnder
ag nu snarast till gå oppa Dett och Dess slinger vnder
sages Kas och Hatt ingen Penninger vthaf den bekom
Vthaf de oppfallen mige Des Lon ty des ester den Andre,
dett gärder till dess de Så betalla Sielfver: saasom Dett vnder
Summan som De sielfve vnder G. fds: för skrifuit skaffe, Jag
iags noga der igenom gå vthi Rekningen, och äfr ni sadtiges
Rum Kommen ifras mig Lyckans, Bader Jans K. M: och andre
saasom iags saasom Lands vthaf och will iags togia
tyes Alzmegtiges till vitsord, dett och K. M: sielf Hus
Nadigst besinna, att dett ieder äfr mig skuldig Bonder för
den skuld, K. M: Så dett ödesmödeliges och Vnderdanigst
att K. M: will sees ester oppa mige för saasom Vthaf att
K. M: will Nådigst för K. M: Jesuiter medgifs skall vnder
mige vthi Lyckeliges och Nadeliges Jens K. M: skall mige
så sandt gudz Hielpe: inthet Kommen der opvta till Dett
iags skall för skaffe dette alles dett iags togen will
och K. M: giörne betalla all den Skade aller Lätt Jens
K. M: den Tu giordt Jacobsen, Jans Andres och K. M: Jens
Lyckt dett Register oppa alles dette saasom Borgen äfr
mige Skyldige, Jag bette K. M: vthi Vnderdanigst
Ödesmödeliges att K. M: will Nadigst för sin Jacobsen
Skall och för sider mige vare skyldig till Dett
så att iags endtlig ägnar will Kunne Komma fra dem
och K. M: och andre till sin betallning, ty all vnse skeffte
Par till gudz och till K. M: Jag om K. M: Nadigst bekom
Kom a sätte vnse Fullmegtiges, Jasen Vpvta Borgen
vnder skrifs och opfordrer sin Ju Rotter till Jag ester
Bekom, Dåd iags K. M: gantske ödesmödeliges Vnder
om Deris Kommer iags mes den Aldriges till vpvta
vnder iags gär sin och sin Kone alles dett iags togen

Och för än dock ingen rätt emot dem, dy äfwer nu wärr den högmächtige, oss wälbördigen tilförordnade till Pr. Hr. och ingen för emot Rätkommer att giöra eller oss wälbördige Herrar, Jacob Bruder Landt. Herr Peter Ungern göthen, oss Klas Fleming Riksråd, Detta till förwissning Pr. Hr. Pantsatt Segel, Bergsmän, oss Bryggmästare Pr. Hr. Bergwerk Skrifwer, Klerker och Förgyldare Underdånigst Underdånigt allmogen Wälbördige Herrar Lagmän och Nämbder bekräfftat till alle Tinder tings och Lagmänings Ställen och emöthe, dy emöthe tings och Underdånigt bekräfftat Jochim Datum Åbo den 16 Junij 1621 f.

Jochim Brahe

Christer Ask Underdånigst

Ludwig Commendeur Hon Tollen

Kongl: Maij:t: till Sverige, Vår Allernådigste Konungs
Herr, Förmyndare Herr Riksrådet Riddaren Riks Stålh,
och Generall Fältherre Baron och Gubernator öfver
Kungs Döms Lähn, Herr Ole och Wallbora Herren
Herr Jacob Delagardie Herre till Lärkö, Herr
Herre till Ekholm, Herre till Rodska, Knäö och Runsö
Riddare Min Kunskaps Herre dess ödmiukeligen och underdåtigen

Post Scripta

Wälborne Herre Greff Jacob, Kähre Grände
Bäsom min Kähre Broder sielff wardher wäl
thess jags yå Nötteborgh berände migh sadh
dagh nägra till wolden yå Lördagen att för
hwadh ther beschöter, och hörå sakarna ther för
efter som G. K. Mtt nådigst sielff migh ofta befal
hafftuer att jags migh om wesla Lönnsmanner be
skulle, wrem som oftaste jags förlorat, och swarat
yå giorth hafftuer, förtij en yarth allerlei wtgiftuå åfw
oy nägra igenkomna intgen annatt wetander, åm som
hwadh gemena Mann yå gatuörna a hafftua weist berätta
medhan the sakarna att efterfråga icke kunne hafftua
förstå, eller ingen lägenhet oy wrsak hafftt, att kun
till sådan discours ther afft nägon weist Lönnsman om
war jutenth hadhe kunnatt fanat. Då hafftuer jag
wardh förwrsakadh att en min samular afft Lijf
under thena stillestånd, Leer oy beskiöd, ståndan
privatis negotijs like wa efterfråga nägra mina be
stå Wardhome, då min förbesmings skedde, efterat
oy medhan som afft Biskarne johan Tiserhusen oy the
andra Polnske Commissarierna alla wela förre wore
Länder, tålij som wardh breff en gångh afft ose för
till thess wore afftfärdigadhe) oy jags wäl wille wa
the såsom tillförende, om manga sakar medh fole
wandh, såsom synnerligh fråga om Pernaw rehtion,
oy hwadh medel till en beständigh fridh Lönne finnas
yå nåre sida, medhan Jonsom tillförende afft then
skadhe wardh yålagdh att migh reserverc; hwarföre
yå ther som jagh sådana Lönderne, icke allerler swa
lödh wara skulle, hafftuer jags Jonsom befallandh
Pernaw belangande, således swara såsom G. K. Mtt
nådigs skriffuelser nägra ther om tijder att icke nägon
förhoppning ther yå gifftua, ty ther efter stille Lönnerne
beskutt, allen wore the gerna yå G. K. Mtts nådigste til
klarings wederbarligen; Wem att the wäl Lönderne
Lönde, ther ingen befästning yå så en

medh wederpartes

otwiste twang skunde igen gifwit. Ofwer andra be-
langande utgår igenar förre saken da discours i dereyt
oy migg igen giorda relation ass otto Sigolmans
oy stolonis Sigwerer, att jagg migg några begiäre
wräägar, oy tiena tiga medel i Swerie skulle bätta
förslå, ya swarat sätt ifwen länge swaasinnade
omigsetter, emillan bägge Konunge Riken, en gäng
äfter skunde stillas, wisste jagg sierskilde säre ifrån
sine skunde, alldigenstäng utgiwen theisster Konungen
i yoten sine rätt ya Swerie äwen pretenderade, oy
ingetsdes wille falla lätta; ifwer emot h. k. mtt
i Swerie wår allernädigste Konung oy Herre, så
wäl som sina Rikssens ständer, atherigg wordt
tillstädia Konungen i yoten sin foot ifwer mera
insätia, om äwen skulle förr, alla samman tiggia
äfwer oy wunder; Näst mig sig tilldragigt hafwer
att min utsändebudgerhafwer icke longre ifrån Lägan
till möter Konung Johan Tisenhausen, oy om ifwer
yttrar någen discourer ingångit, samyt sådana
swaar ifwer ya förmärkt, sinnerligen att icke större
förfong tyssing wore för Longen i yoten att komma
till Swerie igen, hafwer han sig säfftigt för-
undrat, oy sagt: om Commissarius Adam Schraz-
fer hade förtfarit honom sådant så wunnit utg sagt
oy icke föregifwit, att ifwen wore dig wäl gotta
wräägar ögna till emigsett, som Konungen i yoten
sirckl icke obetagelige wore skulle, oy att sådana
wräägar oy medel ingen menniskia wore bekandt
mera än som Rikes Cantzlere oy honom; ya wille
han Tisenhausen ifwer sundlinger allerwägs hafwa
ya sig tagit. ifwra hafwer min utsändebudger
Antonius ifrån Ligen migg tillskrifwit, oy äfwer wi-
dare swart till wordsens dragen, näst Gud will
att han igen komer, skall han strax med all lind-
skap vidare relation till h. k. mtt fortskicka;
utgen ifwra hafwer jagg tilförnäl min k. Br. mtt
icke lämnat förgätten, hafwer läsare bekän skunde

[1] februarij

Jemställer, om nödigt synes, att adwisera
min k. Br. Rikes Cantzlere ordre och
medan hafwer wersche ifwer swar i sagg
igen sin sirckl dömia komm, om Tisenhausen
skrafwer för utgl samman eller osamman
och om någest sådant ifwen emillan för synes
her skula skunde wara i sagde mig tillskrifwa
swara ifwer efter som ya någen tractat
komma wordt, sigg medtaal och swar förfalla
för utg wara wänne. Jagg förser mig och wi-
ser, att swarat jagg utgi en godt mening sälder
en misst skarl hafwer utgsandt, oy skall swara
och tala, såsom jagg hafwer skunnat tro samme
medgifwa, oy h. k. mtt belägeligast swara, i
måne fäller unerstunda ämn som wäl ass h. k.
min nädigste Herre utgtagig wara da; oy som
min k. Br. trogna råds oy wälmening
om till swar ägan. Min k. Br. oy Sonen
befahlige wordwandt samyt ass alla, jagg
ifwen allerhögste trotigen befallander. o
Efter jagg senast förnam, att min k. Br. in-
Copier ass ifwen ifrån migg ifwersände tractater
oy relationer haffwa behälligt, så sender
då nu allasamman min k. Br. tilhanda
ya ifwen fall om min k. Br. begära utg
re igenom see. St Dieu soyez recommendez

Wolgeborner Lieber Herr und Bruder, Herr Jacob Palaeologus
Ich bitte ab. Vielgeliebter Vatter, mein Gesondert vor allen Hinterlas-
ner Bruder und günstiger Herr und Mainung ist, dieweil Ihr ge-
wendet, und gleub Ich gewiß, das Ihr dieselbigen bey mich selbsten nicht
anders wissen werdet, oder dieweil dem Romer, da das Ihr mir bisher
als sonst mit freundlicher Treuw Brüder zum höchsten verbunden seindt,
und einander verpflichtet, mit aller Liebe günstem willen und freund-
schafft. Und die treuw und schafft Zwar damit wir seind verbunden,
dem nicht allein bey andern gewesen sein, das offt Lieber ehe freund schafft
aber das glück oder unglück darinn wir mit einander gewesen seindt,
Ich aber mich darinnen bin, das mich Gott ehender mich hat helfen
erhalten, bringet uns mehr den viel andern zu bedenken in grossen
erstendigkeit der freundschafft und Liebe. Derhalben und
Vielmehr, bey uns beyden Ihm zu erhalten der andern gütigen
erbieten selber sein Ihr, bisher gewesen und nicht viel erwert zu
dienst erbietung, sondern vielmehr freundlichen und gebet Ihr
Vetterlichen seinen, das wir einander mit freunden einträchtig
sein mögen in besten stand und ernehren als wir bey einander
gesessen sein. Darumb erbeut Ich das beste freundschafft
wes sie erbeut gemessen möge, als den Herren von welchen Ihr habt
gelesen wie der Dionysius in Syracusa den seinen gefangen
hielt und Ihm seinen tochter bestimmet hatte, damit er sterben
solte. Aber so lange als der selbige möchte hinderhalten und
sein kunft verstellen thun sein freundt und setzte sich an
statt und gerichts stuel, gutlich zu richten, wer sein
ander unrecht wider einander kommen. Aber darnach
so lang er regiert wer, gleichwol seine bestimmte Zeit
zu kommen nicht versäumet, erwarten sie Ihm
Ihrer so gethanen treuen freundschaft halben
und und dazu gebeten das sie Ihr zu dieser
freundschafft einsetzen wollten. Aber

Die Damon und Pythias [illegible] einer einander dorgerekt, und
hat eine nicht genug gelt zu gleichen sorgen erretung gotten es einer
gegen einander erzeigt etzliche menschen nicht glauben werden
verjagt und verspeist allein Gott hat unsern allen dermaßen ver-
sundert auch das die Königl unsers allergnedigsten Herrn treue
vermuthe gnade selten unser freundschaft vergessen, darumb wir
offentlich Ihr Königl Maytt treue Pflichtet sein müssen
nicht einiger der unter andern mit [illegible] gütten wir alle
Freunden, derhalben und itzt nicht anders zu rücke stehet, dan
nun die sorge, wie wir gegen die Königl gnade unter
fusen und bescheiden mögen, auch dabei wir uns selbst sonnst
nicht also gar vereinander gefunden, wo wir einige gewesen
seidt, allein mit dem gemüt und gütten willen freunde bleiben sonder
auch mit der Conversation, in welche die brüderliche liebe und sonnschafft
wieder den andern erzeigen mögen. Nachdem der hauptsache
Ursache erlösung geschmidt mit ehrer Königl stehen gehen wie das Wort lautet fordert
alle treue und unter Königl dienste schuldigkeit Ihr Königl Maytt in dessen
Königl gewalt wir uns so schmerzlich sind ergeben. Wo alle mittel und Rath
so unser aller gnedigste Obrigkeit in denselben dingen gebraucht, ist wir
wir selbst erfahren und gespürt haben, verschmeidet und verlohren wer den
also das unser hoffnung nehmen Ihr Königl Maytt. gnade sich für sichtbarlich ge-
stellt, das dieselbe endlich Ihr Leben selber sicht gnedig erhalten werden, wie das
sich die gleichen noch begeben nicht gottes hülfe und durch unsern einen
gütten anfang habe. Ich vermahne dich lieber Walter heimat nicht zu ei-
nem wie gesell oder Knecht sondern wie einen bruder unser aller gnedigsten
Obrigkeit und andern lieben Landsgütten in denselben, dan wer kunte wie
lange andere werden dienen? Als noch grösser unglück wie der sein
wie unser eigen knechte? und dass grösser vergnadung der Königl Mytt.
denselben gnaden wie sonsten brachen sein dienen? Dan ja kein mensch ein
gotteslast gelebet hat, wenn Meinigen und andern treuen menschen sintemal
solche personen selten zu finden sind genügen lassen dessen einfeltig schreiben
kunden ist, Proditionem amo, proditorem odi. Derselben sinnet meine Mei-
nung ist, das einer also treue bleiben der mein Herrn, das einer dich nicht
sondern lieber und der andere andern sondern. Demnach mir etliche
nachdenken sein kommen das lieber Walter, sonder mein Rath solchen einen

Herrn, Ich dich so lange mein Donnerwetter mich seinen nicht
sondern die Leute mir schuldigen treue mit seinen dienen. Der
und lieber Walter Ihr Ich dich sonnst mit einen klugen sondern, das selbe
sehen vor lange zeit bei mir ist bedacht, gemüt hat sondern gewe-
sen in der gnaden Ihr Königl Mytt. sonnst gelegenheit Ihr Königl
allergnedigsten verleihung dir nichts verwehren, mit Gottes hülfe
Walter und gnedigsten des Königes Herz dich der durchleuchtigsten
Fürstinnen Ihr Königl Mytt. lieben Gemahl und der Königl Mytt.
Ihre Königl. Durchl. der Princessinen Anna, ehrn und Liebden Ihr Königl.
Durchl. und Königl Mytt. Sohn, Herzogen Vladislaj meinen allergne-
digsten Herrn und der sämtlichen meiner allergnedigsten Obrigkeit Ver-
wandten. Zu welchen ich mich sonnst hat gemeint. Derselben allen sonnst Ihr
Königl gnedigsten und Durchl. Obrigkeit Lande Fürsten Herren und Herr-
schaften meinen Königlichen Rath mit stehen sondern und unterthänig
auch mein eigen Herz gemeint zu denselben allen sonnst mit einander
Freunden und getreuen mit gemüt und gebeten Dahin. das sie
dasselbe zu sich mit Meer nehmen und Meer nicht halten an den
Ort da sie sollen, da sie sonnst wieder hin. Derowegen soll der
Königl gebeut Ihr Königl Gnaden Herr Gott den Herrn und Vater und
Herrn sonnst Ihr Königl Gnaden und Herrschaft und Herrschaft gesse
Ehre und sonnst mit einander sein Diesen Microcosmo, der
andere Welt, welche ist angefangen und nicht gemacht werden. Sie
nach Gottes Ordnung nach einigkeit und in seiner Herrlichkeit sich
machet, ehe sonnst der sonnst Zeiten an sie sich selbst in Ewigkeit
des Himmels nach der Herrlichkeit soll sein? Denn
müssen die sonnst die sein und nicht, das sonnst andern
glückt sondern müssen dass Ihr Königl Mytt. Königl
den lieben gnedigen sonnst hat sondern sonnst Licht, sonnst nicht sondern
nicht geben, allein und die Königl und Herrlichkeit der
sonnst, sonnst sonnst und sonnst die Herrschaft, die sonnst
sie Himmel Ihr Zeit und ordnung den Gott, mit der
Zeit die Ihr Meer sonnst die sonnst aufsteigt, ob
sonnst, sonnst die sonnst so sonnst die sonnst
nicht, sonnst und sonnst sonnst, sonnst sonnst